



การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศวิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ยังไม่มีผู้ใดศึกษาวิจัยไว้ แต่มีรายงานการวิจัยที่ใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ปัญหาการนิเทศในสาขาวิชาอื่น และมีรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวศึกษานิเทศก์ กล่าวถึงปัญหาการนิเทศการศึกษาไว้บ้าง ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมผลการวิจัย ทั้งกล่าวแนะเสนอไว้ในที่นี้ เฉพาะสภาพปัญหาการนิเทศการศึกษาเท่านั้น โดยผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ดังนี้

การวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

มบุญ บุญเชิด (2519: 121-132) ทำการวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่ทำให้ศึกษานิเทศก์พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระหว่างกลุ่มศึกษานิเทศก์ต่าง ๆ โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ เวลาในการทำงานเป็นศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติงานตรงหรือไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ มีหรือไม่มีทักษะในการนิเทศ สัมสนหรือไม่สัมสนในหน้าที่ และทัศนคติที่ดีหรือไม่ดีของครูที่มีต่อศึกษานิเทศก์ โดยส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด จำนวน 354 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้ศึกษานิเทศก์ไม่พอใจในการปฏิบัติงานได้แก่ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล ความก้าวหน้า และความมั่นคงของงาน การบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ และจากการเปรียบเทียบความพอใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มศึกษานิเทศก์ที่มีเวลาในการทำงานเป็นศึกษานิเทศก์แตกต่างกันพบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีเวลา เป็นศึกษานิเทศก์ไม่ถึง

10 ปีและ 10 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชัยวัฒน์ วรณพงษ์ (2520: 122-130) ทำการวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษาสิบเอ็ด" มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2519 สำรวจผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ประจำจังหวัด และสำรวจปัญหาในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มศึกษาธิการจังหวัดไค้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 15 คน กลุ่มหัวหน้าส่วนการศึกษาไค้แก่ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษา จำนวน 55 คน ศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 42 คน ครูใหญ่และครู จำนวน 216 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ที่สำคัญไค้แก่ ปัญหาจำนวนศึกษานิเทศก์ต่อครูต่อโรงเรียนไม่ไค้ล้กส่วนกัน งบประมาณมีน้อย อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการนิเทศการศึกษามีไม่พอ หน้าที่ของศึกษานิเทศก์กำหนดไว้กว้างยากต่อการปฏิบัติ ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โรงเรียนที่จะไปนิเทศกระจายและอยู่ห่างกัน ครูไม่ใคร่จะนำเอาวิธีการหรือข้อนิเทศไปปฏิบัติ

วิจิตร อนวัชพันธ์ (2520: 40-46) ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด" มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานของศึกษานิเทศก์ เพื่อทราบปริมาณแตกต่างของคุณลักษณะเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ จำนวนปีที่รับราชการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วุฒิของศึกษานิเทศก์ และเพื่อสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ กลุ่มตัวอย่างไค้แก่ ศึกษาธิการเขต ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษานิเทศก์ ครู จำนวน 643 คน ใช้เครื่องมือวัดคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีเวลารับราชการในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ระหว่าง 5 ปีและต่ำกว่ากับมากกว่า 5 ปีมีคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

โสมณ รอคทอง (2521: 107-113) ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัด" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ว่ามีอะไรบ้างและมากน้อยเพียงใด พร้อมกับเปรียบเทียบว่าศึกษานิเทศก์ที่มีเพศ วุฒิ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันจะมีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันหรือไม่ โดยส่งแบบสอบถามที่วัดปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้กับศึกษานิเทศก์ฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 319 คน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ศึกษานิเทศก์ที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่างกันจะประสบปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันคือ ศึกษานิเทศก์ที่พึงพอใจในการปฏิบัติงานประสบปัญหาในการปฏิบัติน้อยกว่าศึกษานิเทศก์ที่ไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน สำหรับศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์น้อยกว่า 10 ปีมีแนวโน้มที่มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยส่วนรวมมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ 10 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงปัญหาในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ว่างานที่ปฏิบัติแล้วมีปัญหามากที่สุดได้แก่ خاکแคลนงงบประมาณในการประชุม อบรม สัมมนาครู خاکแรงจูงใจในการดำเนินงานด้านการจัดทำคู่มือครู เอกสารทางวิชาการ และอุปกรณ์การสอน ปัญหารองลงมาได้แก่ خاکคู่มือ เอกสารในการดำเนินงานด้านการศึกษา ทกลอง วิจัย خاکแคลนเครื่องมือในการประเมินผลงานทางด้านวิชาการ และปัญหาน้อยสุดได้แก่ ความเชื่อถือของครูที่มีต่อศึกษานิเทศก์น้อย خاکการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาในด้านการค้นคว้าวิทยากรใหม่ ๆ

ชุม สีสู่ช (2523: 118-123) ทำการวิจัยเรื่อง "กิจกรรมการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมการ

นิเทศการศึกษาที่ศึกษานิเทศก์จังหวัดปฏิบัติ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการ
 จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ โดยส่งแบบสอบถามไปยังศึกษา-
 นิเทศก์จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 482 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรค
 ในการจัดการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัดได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณ
 ของหน่วยศึกษานิเทศก์และของโรงเรียนเป็นปัญหามาก

ศุภลักษณ์ คุณาทอง (2524: ง-ฉ) ทำการวิจัยเรื่อง "การปฏิบัติ-
 งานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์สังกัดกรมสามัญศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร
 ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 9" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ
 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับการ
 ปฏิบัติงานนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9 และ
 ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยัง
 ศึกษานิเทศก์ สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9 จำนวน 24 คน ผู้บริหาร
 และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการของโรงเรียน จำนวน 112 คน และครูผู้สอน
 จำนวน 432 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานนิเทศการ
 ศึกษาของศึกษานิเทศก์ที่เป็นปัญหามากได้แก่ ระยะเวลาที่ศึกษานิเทศก์พบกับครูเพื่อ
 ให้การนิเทศน้อยเกินไป จำนวนศึกษานิเทศก์ต่อครูและโรงเรียนไม่ได้สัดส่วนกัน
 เอกสารหลักสูตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการนิเทศมีไม่เพียงพอ ครูผู้สอนไม่ได้
 ศึกษาเอกสารที่ศึกษานิเทศก์ผลิตขึ้น ขาดแคลนงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียน
 การสอน ขาดการวางแผนงานนิเทศการศึกษาร่วมกัน ขาดการติดตามผลการ
 ปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา

วิลาวัลย์ จำรูญโรจน์ (2525: 110-118) ทำการวิจัยเรื่อง
 "ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเพื่อ
 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์
 สายสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร-
 โรงเรียน จำนวน 80 คน ครูสังคมศึกษา จำนวน 80 คน และศึกษานิเทศก์

จำนวน 185 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมศึกษา และศึกษานิเทศก์ที่เป็นปัญหามากและแตกต่างกันคือ ปัญหาด้านโครงการนิเทศวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ การขาดงบประมาณในการจัดทำหนังสือและวารสารทางวิชาการ ขาดการประสานงานกันระหว่างผู้นิเทศภายในโรงเรียนกับศึกษานิเทศก์จากกระทรวงศึกษาธิการ ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนและผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารขาดการนิเทศภายในโรงเรียน ปัญหาเกี่ยวกับครูสังคมศึกษา ได้แก่ ครูไม่มีโอกาสได้ดูการสาธิตการสอนที่ดี ครูขาดการเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครูไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนแม้ได้รับการนิเทศแล้ว

ศุภทีป มหิตชิบุรินทร์ (2525: 73-80) ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการนิเทศและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 50 คน ครูพลศึกษา จำนวน 100 คน และพลศึกษานิเทศก์ จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการนิเทศและการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นปัญหามากได้แก่ จำนวนพลศึกษานิเทศก์มีน้อย พลศึกษานิเทศก์ไม่มีใครมีเวลายามานิเทศเนื่องจากต้องรับภาระหน้าที่อื่น ๆ มากเกินไป การเดินทางไปปฏิบัติงานตามท้องที่ต่าง ๆ ไม่สะดวก

การวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

คาร์แมน (Carman 1970: 4460-A) ทำการวิจัยเรื่อง "บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการนิเทศด้านการสอน จากผลการวิจัยระหว่างค.ศ. 1955-1969" (Roles and Responsibilities in General Supervision of Instruction: A Synthesis of Research Finding, 1955-1969) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการนิเทศด้านการสอน ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการ

นิเทศด้านการสอน นำผลการวิจัยที่ได้มากำหนดแนวทางเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ และเพื่อการวิจัยต่อไป โดยคัดเลือกงานวิจัยจำนวน 99 ฉบับจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 135 ฉบับระหว่างปีค.ศ.1955-1969 แบ่ง รายงานการวิจัยออกเป็น 5 ประเภทคือ สัมพันธภาพในการนิเทศการศึกษา กิจกรรม และความรับผิดชอบ พฤติกรรมการนิเทศ ทัศนคติต่อการนิเทศการศึกษา และโครงสร้างในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญของการนิเทศการศึกษาคือ การมีงบประมาณจำกัด ไม่มีเวลาเพียงพอในการนิเทศ และครูไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ณรงค์ จริยวิทยานนท์ (1976: 1911-1912-A) ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบการนิเทศการสอนระหว่างรัฐอลาบามากับประเทศไทย"

(A Comparison of Instructional Supervision of Public Education in the State of Alabama and in Thailand) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และบทบาทของศึกษานิเทศก์รัฐอลาบามากับไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นศึกษานิเทศก์รัฐอลาบามาจำนวน 120 คน และศึกษานิเทศก์ไทยจำนวน 120 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. มีความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่อง ประเภทกิจกรรมและความรับผิดชอบ แนวโน้มของการนิเทศ ความจำกัดของปัจจัยในการนิเทศ

2. มีความเข้าใจที่สัมพันธ์กันในเรื่องกิจกรรมที่เป็นจริงและกิจกรรมที่คาดหวัง ความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

โทมัส (Thomas 1981: 2430-2431-A) ทำการวิจัยเรื่อง "ฐานะและบทบาทของศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนรัฐบาลในรัฐหลุยเซียน่า" (The Status and Role Perception of the Supervision of Instruction in Louisiana Public School) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมการนิเทศที่เป็นจริงและกิจกรรมที่คาดหวัง และศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษา ได้ส่งแบบสำรวจไปยังศึกษานิเทศก์ในรัฐหลุยเซียน่าจำนวน 370 คน ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ส่วนมาก

มีอายุประมาณ 47 ปี มีประสบการณ์ในการสอน 14 ปี ประสบการณ์ในการนิเทศ การศึกษา 8 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติของศึกษานิเทศก์ในเรื่องหน้าที่ที่ควรปฏิบัติและที่ปฏิบัติจริง และไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างศึกษานิเทศก์ทั่วไปกับศึกษานิเทศก์เฉพาะสาขา และการนิเทศระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่

อาดวานี (Adwani 1982: 2629-A) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ตามการรับรู้ของครู / ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในซาอุดีอาระเบีย" (The Relationship between Teacher and Supervisor as Perceived by Teachers, Supervisors, and Principals in Secondary School in Saudi Arabia) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใ้ส่งแบบสอบถามไปยังครู / ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าอุปสรรคของการนิเทศเกิดจากหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา และศึกษานิเทศก์มีอำนาจเหนือครู / โดยเสนอแนะว่าควรปรับปรุงการศึกษาและการนิเทศ ให้เปลี่ยนการนิเทศ โดยเน้นให้ครูกับศึกษานิเทศก์ทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะให้ศึกษานิเทศก์เป็นใหญ่ ควรใช้ความร่วมมือและศรัทธามากกว่าการลงโทษ และการนิเทศเป็นแบบประชาธิปไตย

นิวแมน (Newman 1984: 1594-1595-A) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะความขัดแย้งกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ (Relationships between Conflict Conditions and Job Satisfaction among Education Supervisors) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทและความสำคัญของภาวะความขัดแย้งกับระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ใ้ส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ชายมีภาวะความขัดแย้งสูงกว่าเพศหญิง ศึกษานิเทศก์ที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปีจะมีความขัดแย้งในการปฏิบัติงานมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีอายุช่วงอื่น

สรุปการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนมากเป็นปัญหาการนิเทศทางการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากตัวศึกษานิเทศก์เองซึ่งมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ การออกเยี่ยมโรงเรียน การบริหารงาน หน่วยงานอื่นที่ได้รับความหมายมากเกินไป รวมทั้งปัญหาผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานและไม่ยอมรับความสามารถของศึกษานิเทศก์ เป็นที่น่าสังเกตว่าผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการนิเทศการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและอ้างอิงไว้ในกาวิจัยครั้งนี้เมื่อนำมาเปรียบเทียบส่วนมากจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ เป็นการศึกษานิเทศการศึกษาโดยทั่วไป ซึ่งเป็นการมองปัญหาที่กว้างจึงมีผลทำให้ศึกษานิเทศก์แก้ปัญหาด้วยความยากลำบาก สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาอื่นนั้นพบว่าศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มีปัญหานิเทศเฉพาะสาขาวิชาควบคู่กับปัญหาการนิเทศทางการศึกษาโดยทั่วไป ทั้งนี้จึงพอสรุปปัญหาในการนิเทศทั้งในประเทศและต่างประเทศจากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารหลักสูตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการนิเทศมีไม่เพียงพอ
2. ขาดแรงจูงใจในการดำเนินงานด้านการจัดทำคู่มือครู เอกสารทางวิชาการ และอุปกรณ์การสอน
3. ครูขาดความเชื่อถือความรู้ความสามารถของศึกษานิเทศก์
4. ครูไม่ใคร่นำเอาวิธีการหรือข้อนิเทศไปปฏิบัติ
5. ขาดคู่มือ เอกสารในการดำเนินงานด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย
6. จำนวนศึกษานิเทศก์ต่อครูต่อโรงเรียนไม่ได้สัดส่วนกัน
7. งบประมาณมีน้อยและจำกัด
8. ขาดแคลนงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
9. ขาดงบประมาณในการจัดทำหนังสือ และวารสารทางวิชาการ
10. ขาดแคลนงบประมาณในการประชุม อบรม และสัมมนาครู
11. โรงเรียนที่จะนิเทศกระจายอยู่ห่างกัน ทำให้มีปัญหาในการเดินทางไปปฏิบัติงาน
12. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

13. ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานเพราะโรงเรียนมีหลายสังกัด
14. ขาดแคลนเครื่องมือเครื่องใช้ในการประเมินผลงานทางค่านิเทศการ
15. ขาดการวางแผนงานนิเทศการศึกษาาร่วมกัน
16. ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา
17. ไม่มีใครมีเวลาไปนิเทศเนื่องจากต้องรับภาระหน้าที่อื่น ๆ มากเกินไป
18. การบริหารงานของหน่วยศึกษานิเทศก์
19. การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชาในด้านการค้นคว้าวิทยการใหม่ ๆ
20. เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล
21. ความก้าวหน้าและความมั่นคงของงาน

จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นนั้นปัญหาในการนิเทศของศึกษานิเทศก์ที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศการศึกษามีหลายประการ และเมื่อนำปัญหาการนิเทศเหล่านี้มาเปรียบเทียบตามประเภทการดำเนินงานแล้วจะมีลักษณะที่ซ้ำกันกล่าวคือศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ต่างกันประสบปัญหาในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปีกับมากกว่า 5 ปีมีคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ไม่ถึง 10 ปีกับ 10 ปีขึ้นไปมีความพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีผลการวิจัยที่ซ้ำกันคือศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีมีแนวโน้มที่มีปัญหาในการปฏิบัติงานความหน้าที่โดยส่วนรวมมากกว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป